

Προτεινόμενα Θέματα Εξετάσεων Ομίλου Ευκλείδη

Αρχαία Β' Γυμνασίου

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΤΟ ΧΡΕΟΣ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ

Ἐν μὲν οὖν τῷ λοιπῷ βίῳ τὴν τοιαύτην ἐπιείκειαν ἴσως οὐκ ἂν τις ἐκβάλλοι· καὶ γὰρ φιλόφιλον εἶναι δεῖ τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα καὶ φιλόπατριν καὶ συμμισεῖν τοῖς φίλοις τοὺς ἐχθροὺς καὶ συναγαπᾶν τοὺς φίλους· ὅταν δὲ τὸ τῆς ἱστορίας ἥθος ἀναλαμβάνῃ τις, ἐπιλαθέσθαι χρὴ πάντων τῶν τοιούτων καὶ πολλάκις μὲν εὐλογεῖν καὶ κοσμεῖν τοῖς μεγίστοις ἐπαίνοις τοὺς ἐχθροὺς, ὅταν αἱ πράξεις ἀπαιτῶσι τοῦτο, πολλάκις δ' ἐλέγχειν καὶ ψέγειν ἐπονειδίστως τοὺς ἀναγκαιοτάτους, ὅταν αἱ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἁμαρτίαι τοῦθ' ὑποδεικνύωσιν. Ὡς περ γὰρ ζῶον τῶν ὄψεων ἀφαιρεθεῖσιν ἀχρειοῦται τὸ ὅλον, οὕτως ἐξ ἱστορίας ἀναιρεθείσης τῆς ἀληθείας τὸ καταλειπόμενον αὐτῆς ἀνωφελὲς γίνεται διήγημα.

Πολύβιος, Ἱστορίαι 1.14.4–7

Α. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Ποιες εἶναι οἱ υποχρεώσεις ενός φίλου πρὸς τοὺς συντρόφους τοῦ σύμφωνα με τὸν Πολύβιο;
(2 μονάδες)
2. Πῶς πρέπει νὰ ἀντιμετωπίζει ὁ ἱστορικός τὰ πρόσωπα γιὰ τὰ ὁποῖα κάνει λόγο στο ἔργο του;
(2 μονάδες)
3. Ποιες συνέπειες ἔχει γιὰ τὴν ποιότητα τοῦ ἱστορικοῦ ἔργου ἡ μὴ τήρηση τῶν προϋποθέσεων ποὺ ἐκθέτει ὁ Πολύβιος;
(2 μονάδες)
4. Νὰ συμπληρώσεις τὰ κενὰ με τὴν κατάλληλη λέξη ἀπὸ τὸ πλαίσιο, κάνοντας ὅπου χρειάζεται τὶς ἀπαραίτητες ἀλλαγές. Δύο λέξεις περισσεύουν.
(2 μονάδες)

Πλαίσιο λέξεων: κοσμηματοπώλης • κοσμιότητα • κοσμητικός • διακόσμηση • κόσμημα • κοσμηματοπωλεῖο • κόσμιος • κόσμηση • κοσμοπολίτης • κοσμημένος • κοσμοθεωρία • κοσμικός

A/A	Πρόταση
1	Η _____ του σχολείου γιὰ τὴν γιορτὴ ἐγένε ἀπὸ τοὺς μαθητές.
2	Η γιὰ τὴν φύλαξη το παλιό _____ σὲ ἓνα μικρὸ κουτί.
3	Ὁ _____ πρότεινε ἓνα δαχτυλίδι ἀπλό καὶ καλαίσθητο.
4	Στὸ _____ τῆς γειτονίας εἶδαμε χειροποίητα σκουλαρίκια.
5	Ἡ ευγένεια καὶ ἡ _____ τοῦ παιδιοῦ ἐντυπωσίασαν τοὺς καθηγητές.
6	Τὸ θέατρο ἦταν _____ με λουλούδια καὶ κορδέλες.
7	Ἡ Μαρία εἶχε _____ συμπεριφορὰ σὲ ὅλη τὴ διάρκεια τῆς ἐκδήλωσης.
8	Ἡ _____ τοῦ ἐξωφύλλου ἔκανε τὸ βιβλίο πιο ἐλκυστικό.
9	Ὁ θεὸς μου εἶναι πραγματικός _____, γιὰτὶ ἔχει ζήσει σὲ πολλὰς χώρες.
10	Ἡ ταινία παρουσίαζε ἓνα διαφορετικὴ _____ γιὰ τὴν σχέση τοῦ ἀνθρώπου με τὴ φύση.

Προτεινόμενα Θέματα Εξετάσεων Ομίλου Ευκλείδη

Αρχαία Β' Γυμνασίου

5. Να σχηματίσετε σύνθετες λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τα συνθετικά που δίνονται.

(2 μονάδες)

Συνθετικά	Άρθρο	Σύνθετη λέξη
σύν + λέγω	Ο	
γυμνάσιον + ἄρχω	Ο	
πείθω + ἡνία	Ο	
ἄλλος + γλῶσσα	Ο	
ψυχή + πέμπω	Ο	
ψυχή + φθείρω	Ο	
νόμος + τίθημι	Ο	
μήτηρ + πόλις	Ο	
φίλος + τιμή	Ο	

6. Να γράψετε τη γενική και δοτική πτώση ενικού και πληθυντικού αριθμού των ουσιαστικών.

(2,5 μονάδες)

Ουσιαστικό	Γεν. ενικού	Δοτ. ενικού	Γεν. πληθυντικού	Δοτ. πληθυντικού
μήτηρ				
ἦθος				
γονεύς				
πρᾶγμα				
γένος				
πατήρ				
ἔθνος				
σωτήρ				
θυγάτηρ				
ἱερεὺς				
πατρίς				
ὁ κήρυξ				
ἡγεμών				

Προτεινόμενα Θέματα Εξετάσεων Ομίλου Ευκλείδη

Αρχαία Β' Γυμνασίου

7. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον τύπο του ρήματος που ζητείται.

(2,5 μονάδες)

A/A	Πρόταση
1	_____ (παύομαι, β' πληθ. προστ. ενεστώτα) τῆς μάχης.
2	Ἄν αὐτῷ διδῶς ἀργύριον καὶ _____ (πείθω, β' εν. υποτ. ενεστώτα).
3	Ἐὰν τοὺς ἀγῶνας _____ (κολάζω β' πληθ. υποτ. αορίστου).
4	Εἰς τὴν ἄλλην Σικελίαν _____ (πέμπω, α' πληθ. υποτ. αορίστου) πρέσβεις.
5	Ἐὰν ὑμεῖς ταῦτα _____ (πράττω, υποτ. πρκ.), εὐθύς ὑμῖν στρατιώτας πέμψομεν.
6	_____ (παιδεύω, β' ενικό προς. πρκ.) τὸν ἀπαίδευτον.
7	Μαινόμεθα, ὁπότεν _____ (ὀργίζομαι, α' πληθ. υποτ. ενεστώτα).
8	ὅπως ὑπομνήσω καὶ _____ (μέμφομαι, α' ενικό υπ. αορίστου).
9	πρὶν ἂν ὑμεῖς περὶ αὐτῶν _____ (ψηφίζομαι, β' πληθ. Υποτ. αορίστου).
10	Ἴνα καὶ περὶ σου _____ (βουλεύομαι, α' πληθ. υποτ. πρκ.).

8. Να βρείτε το αντικείμενο των ρημάτων, διακρίνοντας όπου υπάρχει άμεσο και έμμεσο αντικείμενο.

(2,5 μονάδες)

	Πρόταση	Άμεσο αντικείμενο	Έμμεσο αντικείμενο
A.	Διδάσκει τοὺς νέους τὴν ἀρετὴν.		
B.	Ἐκεῖνος ἔπαυσε τοὺς τυράννους.		
Γ.	Οἱ στρατηγοὶ ἐδίδοσαν (= ἔδιναν) τοῖς στρατιώταις καὶ τοῖς δούλοις μισθὸν καὶ σῖτον.		
Δ.	Ἀπέκρυπτεν τοὺς στρατιώτας τὴν ἑαυτοῦ λύπην.		

9. Να βρείτε το ρήμα, το υποκείμενό του, το αντικείμενό του ή το κατηγορούμενο στις παρακάτω περιόδους.

(2,5 μονάδες)

	Πρόταση	Ρήμα	Υποκείμενο	Αντικείμενο	Κατηγορούμενο
A.	Ἀγαπητοί, μὴ γινώμεθα τῶν ἀλόγων θηριωδέστεροι.				
B.	Ὁ γὰρ θάνατος τῆς μὲν ἀπολαύσεως ἀπάγει.				
Γ.	Αὕτη γὰρ ἐστὶν ἡ βασίλισσα τῶν ἀρετῶν.				
Δ.	Αἱ πράξεις ἀπαιτῶσι τοῦτο.				

Καλή επιτυχία!!!